

PLATFORMA MLADIH KOREOGRAFA, 8-15. LISTOPADA 2006.

Vjera veća od gorušičina zrna

Strašno je kako mnoge plesne predstave s mnogo potencijala nemaju prilike zaživjeti, od premijere, koja u načelu znači kratak upad pred prvu izvedbu u nepoznati prostor sa ne odveć raspoložnim tehničkim osobljem, do neizvjesnosti repriza

Iako je sedma po redu, ovogodišnja Platforma mladih koreografa na neki je način nov početak. Entuzijazam i vjera veća od gorušičina zrna, kojom su Tamara Curić i Larisa Lipovac (TALA) i onomad krenule pomicati brda, još nisu splasnuli, a, nakon početna oduševljenja, pa onda nekoliko godina stagnacije i ozbiljnih pitanja što i kako dalje, tim mladenačkim kvalitetama pridružili su se zreli koncept i promišljena struktura organizacije, suradnje i međunarodnoga partnerstva. Tjedan dana odlična programa (sretno smještenih u jesen, a ne kao dosad u proljetnu gužvu između Međunarodnoga dana plesa i zahtjevnoga Tjedna suvremenoga plesa), domaćih i stranih koreografa, mladih i mladih autora, premijera i pregleda već izvedenih radova uz razgovore, radionice, izložbu i videoradove nadmašio je očekivanja i nametnuo se kao iznimno zanimljiv i važan događaj. TALA je usmjerena na prve radove, nove i uopće mlade autore, i u tom je smislu priprema, mjesto regrutiranja i iskušavanja novih snaga; otvaranje prostora ne samo kao neki broj četvornih kvadratnih metara pokrivenih plesnim podom (što također nije malo!) nego i prostora prezentacije, prisutnosti na sceni i umrežavanja u međunarodne organizacije i platforme, barem na toj početnoj, filmskim rječnikom, niskobudžetnoj razini produkcije.

Platforma je otvorena premijerom *Victoria Beckham ima migrenu* Marjane Krajač, mlade autorice koju smo dosad poznavali po nekoliko vrlo zanimljivih manjih projekata. Naslov, na koji se uvijek moram nasmijati, sjajno stoji ispred angažirane i pametne, i duhovite, iznimno dobro izvedene predstave. Stvarno, jedna Victoria, i sve njezine (ne)prijateljice u stalnoj panici pred povećalom javnosti, odnosno u svakodnevnoj jadikovci: *ogledalce, ogledalce na zidnom tapetu...*

U dvije večeri *Koreomata* predstavilo se sedmero hrvatskih koreografa sa po dvadesetak minuta odabranih iz uglavnom već viđenih i prikazanih programa. Drago mi je da sam ih ponovno pogledala jer su predstave u međuvremenu narasle, dobile na čistoći i izvedbe i značenja. Poput *Korozijske d.o.o.*, koja je bez scenografije mnogo snažnija, ili *Geje mi je nestao pupak?* u druckijoj, suptilno iznjansiranoj izvedbi Tamare Curić. Uopće, strašno je kako mnoge plesne predstave s mnogo potencijala nemaju prilike zaživjeti, od premijere, koja u načelu znači kratak upad pred prvu izvedbu u nepoznati prostor sa ne odveć raspoložnim tehničkim osobljem, do neizvjesnosti repriza.

Od devet prijavljenih radova, žiri u sastavu Nikolina Pristaš, Ana-Maria Bogdanović i Branko Valenta odabrao je dvoje finalista koji pokazuju elementarno povjerenje u činjenicu da ples sam po sebi može biti nositelj smisla predstave. Pobijedila je koreografija *Klackalice* Rine Kotur, i ona će početkom studenoga gostovati u Almadi. Što se tiče druge, vrlo uspjele koreografije *Just dance*, osim čestitki plesačicama koje (svih sedam) potpisuju rad, mala primjedba: očito je umjetničko vodstvo Selme Banich, jedna ruka i rukopis, i jedno oko, i to je česti suvremeni stvaralački postupak (kad plesači vođeni uputama i komentarima

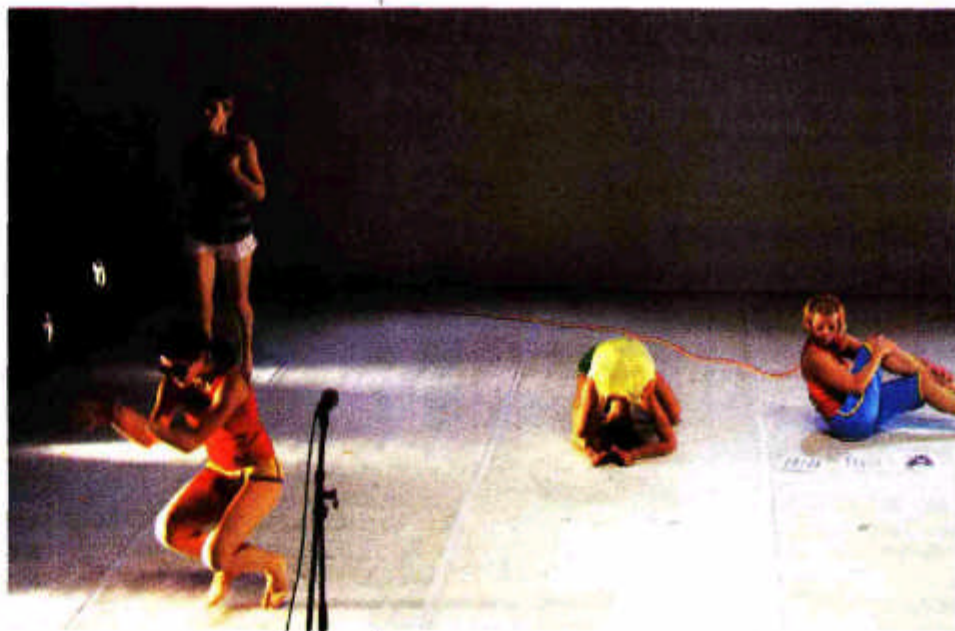
pronalaze svoje rješenje za svoj pokret, odnosno koreografiju), koji je i na našim scenama poznat već četrdesetak godina, i koji se onda tako i potpisuje.

Platforma je nastavila dobar običaj predstavljanja domaćih autora koji trenutno stvaraju u inozemstvu. *SaD SaM* Matije Ferlina ganutljiv je i intiman scenski zapis, gorko smiješan performans, zapletenih osjećaja ljubavi i krivnje, sramežljivosti i čežnje za drugim. Semolina Tomić je pak predstavnicom fizičkog kazališta, a dolazi sa svojim *L'Antic theatre* iz Barcelone. *Body safe(er)* je vrlo mučna, jonskovski apsurdna i pomaknuta situacija razgovora dviju žena *posadenih* u sanduke. Nešto kao jedan dan u životu žena biljaka. O njima, kao gljivama (iz zemlje vire samo glave), rutinski se brine posve realan radnik, pazeći na svjetlo i vodu, otvaranje i zatvaranje sanduka, uključivanje videa na kojem se vidi nebo i u pravilnim razmacima dijagonalno uzlijetanje zrakoplova...

Navedenom programu još treba dodati odličnu, ujedno svjetsku premijeru *Couple-like* Keren Levi i Uga Dehaesa i završnu večer stranih koreografa iz zemalja partnera u kojoj se nametnuo Pere Gay i Faura šarmantnim, duhovitim i vrlo precizno izvedenim te tehnički usklađenim konceptualnim radom *This is a picture of a person I don't know*. Evangelina Randou nježno je i poetično otplesala *Affect* Alexandre Waierstall, a četiri mladića iz Velike Britanije, u *Thought Latching to Thought and Pulling* Bena Wrighta, zaigrano su ispunili scenu ornamentikom tijela u dinamičnoj izmjeni međusobnih kombinacija.

Bilo je to sedam dana raznolika i kvalitetna programa, i mnogo lijepih planova za dalje. I mnogo zaslužena pljeska.

Maja Đurinović

Victoria Beckham ima migrenu

Od hrvatskih autora na ovogodišnjoj Platformi istaknuli su se Marjana Krajač te Matija Ferlin, koji je poboljšao večer programa *Break a Leg*. To da su oni domaći autori i nije baš istinita tvrdnja, ali može se reći da su domaći s međunarodnim obrazovanjem i iskustvom. U svakom bi slučaju nastavak njihova djelovanja ovdje bio kvalitetna injekcija maloj hrvatskoj sceni plesa.

Predstava *Victoria Beckham ima migrenu* dojmivo je otvorila Platformu. U njoj četiri izrazito snažne izvođačice — Larisa Lipovac, Andrea Široki, Tamara Curić i Roberta Milevoj osvajaju scenu koju s lijeve strane nadzire dramaturg Oliver Frlić, povremeno se uplećući davanjem uputa, a s desne Marjana Krajač, utipkavajući tekst sve vrijeme trajanja predstave, što čitavoj situaciji daje dojam nadzirane okoline u kojoj se ispituje ponašanje pojedinca. Svi su izvođači stalno na sceni, a četiri Victorije u neprekidnoj su akciji, najprije izvođeći individualizirani razlomljeni materijal, prepun ponavljanja, koji će poslije postati sve više usustavljen, s jasnijim oznakama tijela kao bezlična seksualnog objekta.

Prvi dio doima se više kao izložba deformiranih tijela koja dugo ponavljaju neki besmisleni dril bez vlastite volje i sve se iznova ponavlja u blokovima svaki put kada Frlić izgovori »OK, idemo dalje«, a vrlo se malo mijenja. Larisa Lipovac pokušava nemoguće u neljudski visokim petama, Andrea Široki panično pamti goleme količine teksta, Tamara Curić u nedogled, uz odbrojavanje hladno hoda duž scene, a Roberta Milevoj podsjeća na navijenu lutku, dok sve u neko doba pokušavaju zapetljati i raspetljati noge na sve moguće načine. Autorica poslije uvodi i videoisječak s prizorima ispraznosti svakodnevnih rutiniziranih aktivnosti, kojemu suprotstavlja *atraktivnost* glazbenoga videospota s neprirodno naglašenim ženskim oblinama i seksualnom žudnjom kao glavnim motivima. Poslije se pokret reducira na ritmizirano pomicanje pelvisa ili na otvoreno zavodenje, a predstava završava izlaganjem brojnih podataka o datumima rođenja i smrti poznatih uglavnom muških osoba.

Victoria Beckham ima migrenu promišljena je i angažirana predstava koja uspijeva ukazati na opsjednutost kultom tijela, instrumentalizaciju seksualnosti i manipulaciju životima slavni s upitnim zaslugama.

Za razliku od Marjane Krajač koja od pojavljivanja na Tjednu suvremenog plesa prije nekoliko godina radi u Zagrebu, nakon što je neko vrijeme djelovala u Berlinu, Matija Ferlin mladi je autor tek izašao iz visoke plesne škole u Amsterdamu, a trenutno još radi u također berlinskoj kompaniji Sashe Waltz. Rad s kojim se predstavio na Platformi, *SaD SaM (revisited)*, vrlo je intiman i u njemu se Ferlin pokazao kao iznimno snažan i zanimljiv izvođač. Sam na sceni, Ferlin prolazi kroz stanja zaigranosti, dosade, osamljenosti i autoagresije, stanja sola, samoće, žudnje za dodiranjem. Mnogo je neočekivanih obrata, od komičnih do ozbiljnih, te umetanja plesne sekvence tek na samu kraju, u kojoj se Ferlin pokazao i kao plesač posebne izražajnosti, prisutnosti, mekih i spretnih kretnji, kojega ćemo, nadam se, vidati češće.

Jelena Mihelčić

SVJETSKA PREMIJERA U DK GAVELLA: COUPLE-LIKE KEREN LEVI I UGA DEHAESA

MEHANIZMI INTIME

Iako ostvarena kao žensko-muški duet, *Couple-like* uspijeva zaroniti ispod uobičajenih rodni oznaka i baviti se odnosom dvoje ljudi

Keren Levi izraelska je plesna umjetnica, sa stalnim boravkom u Nizozemskoj. Plesačku karijeru započinje s Kibbutz dance Co. i Batsheva ansamblom. Nakon preseljenja u Europu suraduje kao plesačica s mnogim koreografima, kao što su Clair Russ, Philippe Blanchard i 2nd Nature co. Tražena je i kao pedagog te predaje na Theatre School u Amsterdamu, radi za Sasha Waltz & Guests i Ultimavez, a održava radionice širom Europe. Hrvatskim je plesačima poznata iz radionice koja je držala u Puli. Predstava *Couple-like* treća je cjelovečernja predstava Keren Levi, a ostvarena je u suradnji s flamanskim autorom i plesačem Ugom Dehaesom.

Kao što je precizno označeno u naslovu, *Couple-like* (prevodiva *Kao par*) bavi se odnosom dvoje ljudi u intimnoj vezi. Bezvremenu temu, Keren Levi i Ugo Dehaes razrađuju u nizu tjelesnih situacija u kojima su im tijela povezana u jedno. U početnoj situaciji plesači se u duboku pretklonu gurkaju ledima, a serijom ponavljanja, varijacija i pomaka razvijaju tu temu do potpuna iscrpljivanja i same situacije i izvođača. Taj sustav, ulaženja u situaciju tjelesne povezanosti i razvijanja te situacije putem ponavljanja i variranja, čini mehanizam predstave.

Snažna tjelesna povezanost, ostvarena neprestanim dijeljenjem i preuzimanjem težine partnera, razvija dojam gotovo ovisničke potrebe za drugim. Plesači, i u trenucima kada ih koreografija odvodi jedno od drugoga, kao da su magnetskom silom ponovno privučeni, gotovo gurnuti u zajedništvo. No, povremenim prekidima u koreografiji, kao i krajem u kojem se jednostavno odvoje, Levi i Dehaes naznačuju da su oni u tom odnosu svojevrijedno, da žele biti zajedno te da je kompulzivnost ipak igra. To je osobito jasno u završnoj sceni u kojoj, stojeći jedno nasuprot drugome, mehaničkim gubljenjem ravnoteže ponavljaju pokušaj zagriježaja, koji tako postaje i udarac i zagriježaj i pad. Iako u svojoj *neostvarenosti sadržava dozu anksioznosti i gubitka, plesači jednostavnim prekidom te situacije i ležernim izlaskom sa scene prekidaju opsesiju, završavajući predstavu osjećajem topline i prisutnosti. Iako se svaka situacija temelji na vrlo jasnu tjelesnom zadatku ili sekvenci, formom ponavljanja, odnosno trajanja, izvođači pronalaze niz svima*

prepoznatljivih emocionalnih stanja, koja igraju decentnim humorom, tek laganim zaustavljanjem slike ili pogledom na publiku. Tako se naziru obrisi slojevita međuljudskog odnosa kroz igru dijeljenja, moći, žudnje, strasti, odbacivanja i dakako nježnosti. Iako potpuno različiti, oboje imaju jednako pravo na trenutke nadmoći, kao i potpune predaje.

Iako ostvarena kao žensko-muški duet, *Couple-like* uspijeva zaroniti ispod uobičajenih rodni oznaka i baviti se odnosom dvoje ljudi. Izvedba Keren Levi dinamična je, duhovita, imaginativna i strasna. Ugo Dehaes diskretniji je, prozračniji i tiši. Uz nenametljivu glazbu, koja se pojavljuje samo u stankama izvedbe, odjeveni u jednostavne hlače i majice, Keren Levi i Ugo Dehaes promišljenom i nepretencioznom koreografijom te vrhunskom izvedbom ostvaruju izvrsnu predstavu, koja će nakon premijere na Platformi mladih koreografa u Zagrebu 12. listopada sigurno osvajati publiku po europskim pozornicama.

Iva Nerina Sibila

